

Leszek Sikorski
Bliskość i obcość

Szanowny Panie Przewodniczący
Szanowni Państwo

Dziękuję za zaproszenie na XIV Sympozjum Polsko Niemieckiego Towarzystwa Zdrowia Psychicznego poświęcone tym razem problematyce obcości, tematowi wyjątkowo trafnie oddającemu nurtujące nas przez wiele lat problemy, związane z niezwykle trudną historią obu naszych narodów, historią naznaczoną tak licznymi tragediami, ofiarami i nadal niezablźnionymi ranami.

W krajach Unii Europejskiej, której wrota niebawem otworzą się przed Polską, należy doceniać nie tylko rolę ekonomicznych aspektów życia, lecz także rolę kultury i historii. Bez wnikliwej analizy historii Europy, budowanie pomostów nad przepaściami i porozumienie jest niemożliwe. Dlatego tak bardzo cieszę się z działalności Towarzystwa, które pomaga we wzajemnym zrozumieniu.

Działalność wszystkich Państwa ma ogromne i wielopłaszczyznowe znaczenie. Z jednej strony to duża pomoc dla poszczególnych szpitali w naszym kraju, to coraz liczniejsze partnerstwa pomiędzy polskimi i niemieckimi placówkami psychiatrycznymi, ale to też doskonała wymiana doświadczeń, to wzajemne porównywanie wyników pracy i wymiana kadr. To także możliwość poznania metod pracy, co w dziedzinie, jaką jest psychiatria, ma szczególne znaczenie.

Choć obecne sympozjum odbywa się w Sejnach, to należy wspomnieć pierwsze niełatwe chwile tworzenia się naszych więzi i stałych kontaktów. W 1985 roku, kiedy to Towarzystwo Lekarskie i Akademia Medyczna im. Mikołaja Kopernika w Krakowie zorganizowały z okazji 40 rocznicy wyzwolenia obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu - Brzezince międzynarodowe sympozjum na temat „Wojna i okupacja a medycyna”. Wtedy to w sympozjum udział wzięła liczna grupa psychiatrów niemieckich, zainteresowanych losem pacjentów psychiatrycznych przewiezionych w okresie II wojny światowej na teren Polski. Właśnie wtedy zaczęły się otwierać kolejne nowe karty historii obu naszych narodów, historii tak trudnej i niekiedy tak mało znanej.

Dwa lata później dzięki zaangażowaniu nieżyjącego już profesora Adama Szymusika możliwe było odwiedzenie licznych, głównie dużych szpitali psychiatrycznych przez przedstawicieli niemieckich instytucji psychiatrycznych, na których terenie tragicznie zetknęły się historie obu naszych narodów. W taki sposób rodziły się nieformalne więzi, zaczęły pojawiać się nowe idee i pomysły na lepszą i bardziej owocną współpracę. Okazało się konieczne w pozytywnym znaczeniu tego słowa, podpisanie w Ministerstwie Zdrowia, porozumienia pomiędzy Niemieckim Towarzystwem Psychiatrii społecznej i Polskim Towarzystwem Psychiatrycznym. Właśnie wtedy zaczęto nawiązywać

współpracę pomiędzy instytucjami psychiatrycznymi obu krajów, co niewątpliwie przyczyniło się w ciągu lat działania Towarzystwa do poprawy sytuacji w wielu naszych szpitalach psychiatrycznych.

Jestem przekonany, że obecne sympozjum pozwoli między innymi lepiej zrozumieć wszystkie aspekty tego bolesnego procesu, jakim była migracja i towarzyszące jej skrajnie traumatyzujące wydarzenia. Mam nadzieję, że kolejne spotkanie przyczyni się do zmiany panujących w naszych krajach opinii i stereotypów, które mogą być przeszkodą w jednoczeniu się naszych narodów.

Każde kolejne sympozjum to wspólna praca nad łączeniem zerwanych więzi, więzi bolesnych i obciążonych balastem historii, ale to także czas budowy przyjaźni, wzajemnego partnerstwa, zrozumienia i tolerancji. To zadanie niezwykle odpowiedzialne dla przyszłości naszych narodów. Liczę też, że młode pokolenie Niemców i Polaków wyrastające w naszej wspólnej Europie, bez przeszkód zbuduje trwałe więzi zrozumienia i zaufania.

Minister Zdrowia

Leszek Sikorski